

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

686

VITENDO VYA KUJIFUNZA KISWAHILI

Muda: Saa 3.

Mwaka: 2008

MAELEKEZO.

1. Karatasi hii ina sehemu **A, B** na **C**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na maswali **mawili (2)** kutoka kila sehemu **B** and **C**.
3. Sehemu **A** ina alama **40** na sehemu **B** na **C** zina alama **30** kila moja.
4. Vifaa vya mawasiliano na vitu vyote visivyoruhusiwa **havitakiwi** ndani ya chumba cha mtihani.
5. Andika **namba yako ya mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

maktaba.tetea.org

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali **yote** katika sehemu hii.

1. Taja sababu nne zinazomfanya mtoto ajifunze lugha ya mama kwa haraka zaidi kuliko lugha nyingine.
2. Eleza jinsi shughuli ya kutambua na kutaja vitu darasani inavyosaidia kujenga msamiati wa mtoto. (Hoja nne).
3. Bainisha mambo manne muhimu ya kuzingatia unapochagua kitabu cha hadithi kwa ajili ya watoto wa elimu ya awali.
4. Fafanua kwa kifupi jinsi unavyoweza kutumia ukuta wa darasa kama "zana hai" ya kufundishia na kujifunzia lugha.
5. Ainisha changamoto nne anazoweza kukutana nazo mwalimu anapomfundisha mtoto mwenye usikivu haba.
6. Tofautisha kati ya kusikiliza na kusikia katika muktadha wa ujifunzaji lugha.
7. Eleza kwa kifupi jinsi unavyoweza kumsaidia mtoto anayeandika herufi kwa mtindo wa kioo (mirror writing). (Hoja nne).
8. (a) Eleza maana ya "kiimbo" katika mazungumzo.

(b) Taja njia mbili ambazo mwalimu anaweza kutumia kiimbo kufanya usimulizi wa hadithi uvutie.
9. Bainisha njia nne ambazo teknolojia rahisi kama redio inaweza kutumika kukuza stadi ya kusikiliza.
10. Fafanua kwa kifupi umuhimu wa kumpa mtoto maoni chanya (positive feedback) katika tendo la ujifunzaji. (Hoja nne).

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** kutoka sehemu hii.

11. "Nadharia ya Ujifunzaji Lugha ya Kijamii (Social Learning Theory) ya Vygotsky inasisitiza umuhimu wa mwingiliano katika ukuaji wa lugha." Thibitisha kauli hii kwa hoja tano.

12. Fafanua kwa kina jinsi utakavyoandaa na kutekeleza shughuli ya "maonyesho na maelezo" (show and tell) ili kukuza uwezo wa watoto wa kuzungumza na kujiamini.
13. Chambua athari tano hasi zinazoweza kumpata mtoto anayekulia katika mazingira yasiyo na wachochezi wa lugha (language-poor environment).

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu maswali **mawili (2)** kutoka sehemu hii.

14. Andaa mpango wa somo wa dakika 40 wa kufundisha kuandika herufi 'm', ukionesha hatua zote muhimu kuanzia utangulizi hadi tathmini.
15. Bainisha na fafanua mbinu tano za kufanya upimaji na tathmini ya stadi za lugha bila kumfanya mtoto ajisikie anatahiniwa.
16. "Kila mtoto hujifunza kwa kasi na mtindo wake." Eleza jinsi wewe kama mwalimu utakavyotumia kauli hii kubuni shughuli tano tofauti za ujifunzaji lugha ili kukidhi mahitaji ya watoto wote darasani.